

דָּבַר אַחַר וּבְכַל אֲשֶׁר אָמַרְתִּי אֵלֵיכֶם תִּשְׁמְרוּ. רַבִּי יְהוּדָה פָּתַח, (תהלים פא) שִׁמְעַ עַמִּי וְאֶעֱיֶדָה בְּךָ וַגּוֹ', לֹא יִהְיֶה בְּךָ אֵל זֶר וַגּוֹ'. אָנֹכִי יי' אֱלֹהֶיךָ הַמַּעֲלֶךְ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וַגּוֹ'. הֲנִי קָרָאן, אֲמָרְן דְּיוד בְּרוּחַ קְדָשָׁא, וְאִית לְאִסְתְּפַל בְּהוּ. שִׁמְעַ עַמִּי בְּכַמְהָ אֲתֵרִין אֲזַהֲרָא אֹרִייתָא לְבַר נָשׁ. בְּכַמְהָ אֲתֵרִין קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲזַהֲרִי בִּיה בְּבַר נָשׁ. וְכֹלָא לְתוּעֵלְתָא דְּבַר נָשׁ. בְּגִין דִּינְטֵר פְּקוּדֵי אֹרִייתָא, דְּכָל מָאן (דף קכ"ד ע"א) דִּינְטֵר אַרְחֵי דְאֹרִייתָא, וְאִשְׁתַּדַּל בְּהָ, כְּמָאן דְאִשְׁתַּדַּל בְּשִׁמְא קְדִישָׁא.

דִּתְגִינֵן, אֹרִייתָא כְּלָא שִׁמְא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וּמָאן דִּמְשַׁתְּדַל בְּהָ, כְּמָאן דִּמְשַׁתְּדַל בְּשִׁמְא קְדִישָׁא. בְּגִין דְאֹרִייתָא כְּלָא, חַד שִׁמְא קְדִישָׁא הוּא. שִׁמְא עֲלָאָה, שִׁמְא דְכֻלִּיל כֹּל שִׁמְהָן. וּמָאן דִּגְרַע אוֹת חַד מִינָהּ, פְּאִילוּ עֲבִיד פְּגִימוֹתָא בְּשִׁמְא קְדִישָׁא. תְּאֵנָא, וְשֵׁם אֱלֹהִים אַחֲרִים לֹא תִזְפִּירוּ, לֹא תוֹסִיף עַל אֹרִייתָא, וְלֹא תִגְרַע מִינָהּ. רַבִּי חִיָּיא אָמַר, וְשֵׁם אֱלֹהִים אַחֲרִים, דָּא מָאן דִּיתַעֲסֵק בְּסַפְרֵין אַחֲרֵינֵין, דְּלֹא מִסְטְרָא דְאֹרִייתָא. לֹא יִשְׁמַע עַל פִּיה, דְאָסוּר אֶפְּלִי לְאִדְפְּרָא לוֹן, וְלִמְיֵלֶף מִנִּייהוּ טַעְמָא, כֹּל שְׂכָן עַל אֹרִייתָא.

רַבִּי יְהוּדָה מִתְּנִי הֵכִי, מָאי טַעְמָא כְּתִיב וְשֵׁם אֱלֹהִים אַחֲרִים, וְסִמְיָךְ לִיה אֶת חַג הַמִּצּוֹת תִּשְׁמֹר. אֵלָא, מָאן דְּלֹא נָטִיר הַאי כְּמָאן דְּלֹא נָטִיר מְהִימְנוֹתָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. מָאי טַעְמָא. מְשׁוּם דִּבְיָה אֲחִידָא מְלָה. אָמַר רַבִּי יִצְחָק, וְכֵן בְּכָל שְׂאֵר זְמַנִּין וְחִגִּין, דִּהָא כְּלָהוּ אֲחִידָן בְּשִׁמְא קְדִישָׁא עֲלָאָה. וְעַל דָּא תְּגִינֵן, מָאי דְכְּתִיב שְׁלֹשׁ פְּעָמִים בְּשָׁנָה, מְשׁוּם דְּבָהוּ תִלְיָא מְהִימְנוֹתָא.

דָּבַר אַחַר וּבְכַל אֲשֶׁר אָמַרְתִּי אֵלֵיכֶם תִּשְׁמְרוּ - רַבִּי יְהוּדָה פָּתַח, (תהלים פא) שִׁמְעַ עַמִּי וְאֶעֱיֶדָה בְּךָ וַגּוֹ', לֹא יִהְיֶה בְּךָ אֵל זֶר וַגּוֹ'. אָנֹכִי ה' אֱלֹהֶיךָ הַמַּעֲלֶךְ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וַגּוֹ'. הַפְּסוּקִים הִלְלוּ אֶמְרָם דְּיוד בְּרוּחַ הַקְּדוֹשׁ, וַיֵּשׁ לְהַתְּבוּנָה בְּהֵם. שִׁמְעַ עַמִּי - בְּכַמְהָ מְקוּמוֹת הַזְּהִירָה הַתּוֹרָה אֶת הָאָדָם, בְּכַמְהָ מְקוּמוֹת מְזַהֵרִי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת הָאָדָם, וְהַפֵּל לְתוּעֵלְתָּ הָאָדָם כְּדִי שִׁישְׁמַר אֶת מִצְוֹת הַתּוֹרָה. שְׁפַל מִי שִׁישְׁמַר אֶת מִצְוֹת הַתּוֹרָה וּמְשַׁתְּדַל בְּהָ, כְּמִי שִׁמְשַׁתְּדַל בְּשֵׁם הַקְּדוֹשׁ.

שְׁשִׁנְיָנוּ, כֹּל הַתּוֹרָה הִיא שְׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וּמִי שִׁמְשַׁתְּדַל בְּהָ כְּמִי שִׁמְשַׁתְּדַל בְּשֵׁם הַקְּדוֹשׁ, מְשׁוּם שְׁפַל הַתּוֹרָה הִיא שֵׁם קְדוֹשׁ אֶחָד, שֵׁם עֲלִיּוֹן, שֵׁם שְׁכוּלָל אֶת כֹּל הַשְּׁמוֹת, וּמִי שִׁגְוַרַע מִמֶּנָּה אוֹת אַחַת פְּאִילוּ עֲשֶׂה פְּגָם בְּשֵׁם הַקְּדוֹשׁ. שְׁנִינּוּ, וְשֵׁם אֱלֹהִים אַחֲרִים לֹא תִזְפִּירוּ - לֹא תוֹסִיף עַל הַתּוֹרָה וְלֹא תִגְרַע מִמֶּנָּה. רַבִּי חִיָּיא אָמַר, וְשֵׁם אֱלֹהִים אַחֲרִים - זֶה מִי שִׁמְתַעֲסֵק בְּסַפְרֵים אַחֲרִים שְׂאִינָם מִצַּד הַתּוֹרָה. לֹא יִשְׁמַע עַל פִּיה - שְׂאִסוּר אֶפְּלוּ לְהִזְפִּירָם וְלִלְמַד מֵהֶם טַעַם, כֹּל שְׂכָן עַל הַתּוֹרָה.

רַבִּי יְהוּדָה שׁוֹנֶה כֶּף, מָה הַטַּעַם כְּתוּב וְשֵׁם אֱלֹהִים אַחֲרִים, וְסוּמְךָ לוֹ אֶת חַג הַמִּצּוֹת תִּשְׁמֹר? אֵלָא מִי שְׂמִי שְׁלֹא שׁוֹמֵר אֶת זֶה, כְּמִי שְׁלֹא שׁוֹמֵר אֶת אֲמוּנַת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. מָה הַטַּעַם? מְשׁוּם שְׁבֹו הַדְּבָר אַחוּזוּ. אָמַר רַבִּי יִצְחָק, וְכֵן בְּכָל שְׂאֵר הַחֲגִים וְהַזְּמַנִּים, שְׁתַּרִּי כֹלָם אַחוּזִים בְּשֵׁם הַקְּדוֹשׁ הַעֲלִיּוֹן. וְעַל זֶה שְׁנִינּוּ, מָה שְׁכַתּוּב שְׁלֹשׁ פְּעָמִים בְּשָׁנָה, מְשׁוּם שְׁבָהָה תִּלְוִיָּה הָאֲמוּנָה.